

عەلانیبوونی حیزبی کوردی . . !!

کەمال رەوف

پەنگە کارێکی ئاسان و گونجاو تر بێت گەر بەو پرسیارە دەستپێکەین و پیرسین، ناخۆ دەسلاتی نایندە ی عێراق، (الله اکبر) هە دەستخەتە کە ی سەدام حسین لە سەر ئالای عێراق لادەبات یان بۆریایی و مەرامی سیاسی دەیهێڵێتەوه ؟. من گومان نەوێدە کەم، نەگەر نە مەریکاییەکان واز لە ئۆپۆزیسیونی عێراقی بهینن، ئەوان بتوانن ئەو جورنەتەیان هەبێت کارێکی ئەو جورە بکەن ! دیارو ئاشکرایە گەر دەسلاتی دوا ی سەدام لە ئۆپۆزیسیۆن و ئەو بیرە تەقلیدیە ی ئیستا پیکهینریت، ئەوا بێشک ئەو دەسلاتە تازە یەش ناتوانیت دەسلاتیکی تەواو جیاوازییەت ئەو دەسلات و حکومەتانیە ی کە لە ناوچە کەدا هەن، بە تاییەتی هەوێی ئەو دەدەن بە دەسلاتیکی هاو شیوێی دەسلاتە عەرەبیە میانرەوێکە بێنە سەرکار، ئەوان هەرچەندە ئەو دەزانن کە سەدام بۆریایی و مەرامی سیاسی خۆی ئەوێ کردوو، بەلام نەگەل ئەوێشدا لە بەر شەریکە ئیسلامیەکانیان و لە بەر مەجامە ئە ی ناو خۆ و هەریما یەتی ئەوانە یە ئەمانیش بە زیادەوێ رییاییەکی تر بێخەنە پال رییاییەکی سەدام و خۆیان لە ساخکردنەوه ی ئەو مەسەلە یە بە دوور بگرن، ئەم سازش و مەجامە ئە یە کە لە ی ئیسلامی سیاسی بە (منافیقی) حسابی بۆ دەکریت و دەخویندریتەوه، درێژ بووێ وه ی ئەو پەتا سیاسیە یە کە وهک دیاردە یەکی ناشرین حکومە تە عەرەبیەکانی گرتۆتەوه و وهک ریگاجارە یەکی ناچار بۆ کیشە ی ئیسلامی سیاسی پەیرهوی ئیدە کەن.

حکومەتە عەرەبیەکان بەوانە شەوه کە خۆیان بە چەپ و سوسیالیست دەزانن دەیانەوێت بەو شیوازه بەر بەگەشە ی ئیسلامی سیاسی بگرن و بە خە لکیش راگە یەنن، کە ئەوان توانیان هە یە داخواریە کانی ئەوان کە (ریزگرتنە ئە کلتوری ئیسلام و پەیرهو کردنی شەریعە تە) بە جوریک ئە جورەکان تیکەل بە سیاسەت و بریارە کانیان بکەن. ناشرینی و قیژەوێی ئەم دیاردە یە ئەو جیگە یەدا دەر دەکەوێت و دەبێتە مایە یی گانتە جاری، کە حکومەتەکان هەمویان نامادەن ریز ئە ریکخوا و حیزبە ئیسلامیەکانی دەرەوه ی ژێردەسلاتی خۆیان بگرن و تەنانەت کۆمەکیشیان بکەن، کە چی بە پیچەوانەوه نەگەل پارته ئیسلامیەکانی ئە یاری خۆیاندا نامادەش نین دانیشن و گفتو گو بکەن و نازادی هە ئسورانی سیاسیان بۆیە رەسمی بناسن، ئەم هە ئوێستەشیان بەوه پاساو دەدەنەوه کە ئەوان خۆیان ئە ئیسلامی سیاسی زیاتر بە ئیسلام وداکوکیکەر ئە بەرژووەندیەکانی ئەو ئاینە دەزانن، و نامادەش هەموو کارەکانی ئەوان کە بە نیازن بیکەن بە زیادەوێ راییە رینن و ئەنەستوی بگرن.

دەسلاتی کوردی هەرچەندە ئە سەرەتایدا هیچ فشارێکی بەرچاوو گەوره ی ئیسلامی سیاسی ئە سەر نەبوو، بەلام بە حوکمی ئەوه ی کە هیزگە لیکێ تەقلیدی و بڕوا بە خۆنەبوو، هەر زوو بە قایروسی ئەو پەتایە تووشبوو نەیتوانی عەلمانی بوونی خۆی راگە یە نیت و بە مەجامە ئە یەکی زیادە روویانەوه چاوی ئەو ئەزمونە سەر نەکەوتوێ حکومەتە عەرەبیەکان کردو چاکی مەجامە ئەو رییاکاری کرد بە لادا و کردیە سونەتیکی بنچینە یی کاری سیاسی و کۆمەلایەتی خۆی، پارتي و یەکیتی کە دوو پارتي سەرەکی بە نفوزی کوردی بوون و دەسلاتیان بە دەستەوه بوو، ئەو سازش و مەجامە ئە یە یان کردە یەکی ئە میحوەرە سەرەکیەکانی کێبەرکیی خۆیان و پێشکەوتنیان ئە سەر ئەوه دەکرد کامیان بتوانیت بە سازش و ریاکاری سەرئە ی زۆر تری ئیسلامیەکان بۆخۆی راکیشیت، هەر بۆیە سەر باری ئەوه ی تا رادە یەکی زۆریش خۆ یان بە عەلمانی ناساند بوو کە چی ئە یان توانی عەلمانی بوونی خۆیان ئە دەسلاتداراگە یەنن و پەیرهوی ئییکەن. ئەوان ئە یان توانی ئەو رایە بسەلینن کە عەلمانی بوون، مانای رەتکردنەوه و دژایە تیکردنی ناین ناگە یە نیت. . . بە پیچەوانەوه عەلمانی بون نازادی تەواو دەدات بە تاکێ کۆمەل کە بە ویست و خواستی خۆی خوا پەرستی بکات و تەعبیر ئە بێرو رای ناینی خۆی بکات. شەفاف نەبوونی هەردوو حیزب ئەو مەسەلە یەدا و فەرزکردنی رای رابەر و سەرکرده ئە حیزبدا و هەولدان بۆ هە ئبژاردنی رابەر ئە هە ئبژاردنەکانی سەرەتایی دەسلاتداریتیاندا، ئە و کارو هە ئە قیژەوانە یە کە ئەک هەر هەولیکێ نادیموکراتیانە ی ناو حیزبی بوو بگرە هەولیکێ نارهوایی سە پاندنی تاکدەسلاتی نیرادەگە ریانە ی وابوو کە بتوانیت کۆمە لیش لەرووی بێرکردنەوه و نازادی رادەر برینەوه تووشی نیفلیجی بکات، چونکە رابەر ئەو کە سایە تیبە کاریزماییە یە کە شەریعەتی هەموو سە پاندنیکی هە یە و ئە کۆمە لیش دەخواریت نیتا عەتیکی کوێرانە ی ئییکەن، چونکە رابەر جگە ئەو دەسلاتە سیاسیە تاک رهوانە ی پێیدە سپیریت ئە هەمان کاتیشدا دەبێتە دەسلاتیکی روحنانی واکە هیچی ئە پلەو مەقامی دەسلاتی ئیلاهی سەر زەوی کە مەتر نەبیت.

دکتۆر رەفەت سە عید کە سکرتریری حیزبیکی میسریە ئە لیدوانیکیدا دە نیت : من شیوعیم بەلام حیزبە کەم شیوعی نییە، بە پیچەوانە ی ئەم بێرکردنەوه وه حیزبی کوردی وهک خیل دەبیت تەواوی ئە ئندامان بە شوین مەزاجی سەرکرده و رابەرەکانیانەوه بن، ئەگینا بە پیچەوانەوه تووشی لێپرسینەوه و سەرئیشە ی حیزبی دەبن، هەر بۆیە ئە ناو هەردوو حیزبی کوردید اگە لیک کادر بۆ ئەوه ی تووشی ئەو حالەتە نەبن دەستبەرداری بێرکردنەوهکانی خۆیان بوون و وازیان ئە بیری عەلمانی بوونی خۆیان هیناوه.

پارتی و یه‌کیته به‌ده‌ستبه‌ردار بوونیان له‌بیری عه‌مانی بوون هه‌ر ئه‌و زیانه‌یان به‌ر نه‌که‌وت که‌نه‌یان توانی له‌و دوریانه‌دا ده‌رنه‌چن وهه‌وئیر هی‌نده‌ی تر له‌ه‌زری مو‌حافی‌زکاری نغو‌و بکه‌ن وه‌ناوچه‌کانی ژێر ده‌سه‌ئاتی یه‌کیته‌شدا تارمایی ده‌سه‌ئاتیکی ئیسلامی به‌ پشتیوانی یه‌کیته‌ی خو‌ی سه‌رده‌ری‌ئیی، به‌ئکو ئه‌و زیانه‌شیان له‌خو‌یاندا که‌ ئیدی ناتوانن ئه‌و هه‌لانه‌یان چاره‌ سه‌ر بکه‌ن که‌روویا ندابه‌حوکمی ئه‌وه‌ی دیموکراتبوونیان خسته‌ پیش عه‌مانی بوونیانه‌وه‌، هه‌ربو‌یه‌ چیت‌ر نه‌ پارتی ده‌توانی‌ حیزبیکی کوردی و ئایینی کراوه‌بیته‌ نه‌یه‌کیته‌ش ده‌توانیته‌ پارتیکی سوسیالیستی و عه‌مانیی راسته‌قینه‌ بیته‌.

Kamalrehuf250@hotmail.com

تیبینی کوردستان نیت:

مه‌رج نیه‌ ئه‌م نووسینه‌ له‌ گه‌ل بیر و بو‌چونی نه‌ته‌وايه‌تیماندا بیته‌، که‌ بو‌چونه‌ (کوردستان نیت)ه‌، به‌لام به‌هۆی بروا بوونمان به‌ ئازادی ده‌رپرینه‌وه‌، بلاویده‌که‌ینه‌وه‌. له‌ گه‌ل رێژ و خو‌شه‌ویستیماندا بو‌ پارێزهرانی بیری نه‌ته‌وايه‌تی و خه‌باتکارانی ئه‌م رێگه‌یه‌.

ئه‌م تیبینه‌ له‌ ژێر هه‌موو نووسینێکدا ده‌نوسریت 2003-1-15